

LT

LT

LT

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.3.10
KOM(2011) 118 galutinis

2011/0051 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB)
Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas,
Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), ir Konvencija dėl Šengeno susitarimo
įgyvendinimo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Į šį pasiūlymą įtraukta keletas 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), dalinių pakeitimų. Jie suformuluoti įgijus kelerių pirmų jo taikymo metų patirtį. Į pasiūlymą taip pat įtraukta keletas labai susijusių Konvencijos dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo įgyvendinimo pakeitimų.

Bendrosios aplinkybės

2006 m. spalio 13 d. įsigaliojo 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas).

Per ketverius jo praktinio taikymo metus išaiškėjo poreikis padaryti keletą nedidelių techninių dalinių pakeitimų. Pagrindiniai šių dalinių pakeitimų šaltiniai:

- valstybių narių ir Komisijos praktinė Šengeno sienų kodekso taikymo patirtis, įskaitant Šengeno vertinimo rezultatus ir valstybių narių pateiktus pranešimus ir prašymus;
- 2009 m. rugsėjo mėn. Komisijos ataskaita dėl trečiųjų šalių piliečių kelionės dokumentų antspaudavimo nuostatų veikimo, atsižvelgiant į Šengeno sienų kodekso 10 ir 11 straipsnius (COM(2009) 489);
- 2010 m. spalio 13 d. Komisijos ataskaita dėl Šengeno sienų kodekso III antraštinės dalies (Vidaus sienos) taikymo (COM(2010) 554);
- nuoseklumo siekis, susijęs su kitais neseniai priimtais teisės aktais, ypač Vizų kodeksu (2009 m. liepos 13 d. Reglamentas (EB) Nr. 810/2009) ir Gražinimo direktyva (2008 m. gruodžio 16 d. Direktyva 2008/115/EB).

Į šį pasiūlymą įtraukti daliniai pakeitimai, kurie teikia daugiau aiškumo ir sumažina galimybes skirtingai aiškinti galiojantį tekstą, ir daliniai pakeitimai, kuriais sprendžiamos praktinės problemos, iškilusios per pirmuosius kelerius Šengeno sienų kodekso galiojimo metus. Be to, juo nustatomas aiškus teisinis reglamentavimas, taikomas dvišaliams susitarimams, susijusiems su bendrais patikrinimais kertant sieną sausumos keliais.

Dėl naujų politikos iniciatyvų, pvz., ES atvykimo ir išvykimo sistemos ir ES registruotų keliautojų programos, bus pateikti konkretūs pasiūlymai, kurie bus aptarti atskirai.

Galiojančios nuostatos

2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), ir Konvencija dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo įgyvendinimo.

2. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS

2010 m. kovo 16 d. vykusiam Imigracijos ir prieglobsčio grupės posėdyje surengtas valstybių narių ekspertų keitimasis nuomonėmis dėl siūlomų pakeitimų.

2010 m. gegužės 7 d. specialiajame valstybių narių ekspertų posėdyje buvo išsamiai aptarti siūlomi daliniai pakeitimai. Valstybių narių ekspertai iš esmės palaikė siūlomus pakeitimus ir mintį teikti techninius dalinius pakeitimus, kuriais siekiama nustatyti keletą praktinių ir techninių Šengeno sienų kodekso (toliau – ŠSK) patobulinimų. Keli ekspertai pabrėžė, kad skubiai reikia pragmatiškai spręsti kai kuriuos šiame pasiūlyme iškeltus klausimus ir pareiškė tikintis, kad dalinius pakeitimus bus įmanoma priimti greitai.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Santrauka

Pagrindiniai daliniai pakeitimai yra susiję su šiais klausimais:

- Aiškiai apibrėžtas metodas, kaip skaičiuoti „buvimą ne ilgiau kaip tris mėnesius per šešių mėnesių laikotarpį“ (5 straipsnis); laikantis 2006 m. spalio 3 d. priimto ETT sprendimo *Bot*, C-241/05 (2006 m. Rink. p. I-09627), ir priėmus atitinkamą analogišką Vizų kodekso 2 straipsnio 2 dalies a punkto nuostatą, šiuo klausimu reikia pateikti aiškias ir patikimas Šengeno sienų kodekso taikymui būtinas teisinės gaires.
- Pateikti išaiškinimus dėl reikalavimų, taikomų vizų neturinčių asmenų kelionės dokumento galiojimo laikotarpiui, (5 straipsnis) reaguojant į praktinį poreikį ir siekiant suderinti tekstą su Vizų kodekso 12 straipsniu.
- Galimybė sukurti atskiras juostas keliautojams, kuriems taikomas bevizis režimas (9 straipsnis), kad būtų sudarytos lankstesnės sąlygos, o pasienio kontrolė vykėtų greičiau ir atitiktų praktinius poreikius.
- Patobulintas sienos apsaugos pareigūnų mokymas, siekiant atpažinti kritines situacijas, kuriose atsiranda itin pažeidžiami nelydimi nepilnamečiai ir prekybos žmonėmis aukos (15 straipsnis); poreikis skirti ypatingą dėmesį mokymui, kaip atpažinti tokias situacijas, neseniai patvirtintas 2010 m. gegužės 6 d. Komisijos veiksmų plane dėl nelydimų nepilnamečių (2010–2014 m.), COM(2010) 213 galutinis.
- Galimybė nustatyti leidžiančias nukrypti nuostatas, susijusias su gelbėjimo tarnybų, policijos ir ugniagesių komandų narių atvykimu ir išvykimu nepaprastosios padėties atvejais (19 straipsnis).

- Aiškus bendrų sienos perėjimo punktų teisinis pagrindas (VI priedas): kad valstybės narės ir kaimyninės trečiosios šalys galėtų sudaryti dvišalius susitarimus dėl bendradarbiavimo vykdant sienų kontrolę bendruose sienų perėjimo punktuose, reikia iš dalies pakeisti Šengeno sienų kodekso VI priedą, kad būtų nustatytas aiškus leidimas sudarinėti dvišalius susitarimus, susijusius su bendrais patikrinimais kertant sieną sausumos keliais, ir būtų nustatyti tam tikrų svarbių klausimų, pvz., tarptautinės apsaugos prašančių asmenų padėties, teisiniai pagrindai.

Teisinis pagrindas

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 1 dalis ir 77 straipsnio 2 dalis.

Šiuo pasiūlymu iš dalies keičiamas 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), kuris buvo pagrįstas atitinkamomis Europos bendrijos steigimo sutarties nuostatomis, tai yra 62 straipsnio 1 dalimi ir 2 dalies a punktu. Juo taip pat iš dalies keičiami Konvencijos dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo įgyvendinimo 21 ir 22 straipsniai, kurie (kaip nustatyta Sprendimu 1999/436/EB) buvo grindžiami EB sutarties 62 straipsnio 3 dalimi, ir šios Konvencijos 136 straipsnį, kuris buvo grindžiamas EB sutarties 62 straipsnio 2 dalimi.

Subsidiarumo principas

Pagal 77 straipsnio 1 dalies a ir b punktus Sąjunga turi teisę kurti politiką siekdama „užtikrinti, kad nebūtų jokios asmenų, neatsižvelgiant į jų pilietybę, kontrolės jiems kertant vidaus sienas“ ir „užtikrinti asmenų kontrolę ir veiksmingą išorės sienų kirtimo priežiūrą“.

Šiuo pasiūlymu neviršijamos tomis nuostatomis nustatytos ribos. Šio pasiūlymo tikslas – toliau plėtoti ir techniškai tobulinti Šengeno sienų kodeksu nustatytas priemones, susijusias su patikrinimais, kurie taikomi išorės sienas kertantiems asmenims, ir su vidaus sienas kertančių asmenų kontrolės nebuvimu. Valstybės narės vienos negali šių tikslų deramai pasiekti, nes galiojančią Sąjungos teisės aktą (Šengeno sienų kodeksą) gali pakeisti tik Sąjunga.

Proporcingumo principas

Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad ES veikslių turinys ir forma neturi neviršyti to, kas būtina siekiant Sutarčių tikslų. Šiam veiksmui pasirinkta forma turi būti sudarytos tokios sąlygos, kad pasiūlymas pasiektų tikslą ir būtų kuo veiksmingiau įgyvendinamas.

2006 m. Šengeno sienų kodeksas turėjo būti nustatytas reglamentu, kad būtų vienodai taikomas visose valstybėse narėse, taikančiose Šengeno *acquis*. Siūloma iniciatyva – Šengeno sienų kodekso dalinis pakeitimas – yra jau galiojančio reglamento dalinis pakeitimas, kurį galima padaryti tik reglamentu. Turinio klausimu šia iniciatyva siūlomi tik galiojančio reglamento patobulinimai, pagrįsti į jį įtrauktomis politikos gairėmis. Todėl pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.

Pasirinkta priemonė

Pasiūlyta priemonė – reglamentas.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Siūlomu keitimu Europos Sąjungos biudžetui poveikio nedaroma.

5. PAPILDOMA INFORMACIJA

Poveikis įvairiems prie Sutarčių pridėtiems protokolams ir su trečiosiomis šalimis sudarytiems asociacijos susitarimams

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečiosios dalies V antraštinė dalis, todėl taikoma „kintamos geometrijos“ sistema, nustatyta protokoluose dėl Jungtinės Karalystės, Airijos ir Danijos pozicijos ir Šengeno protokole. Šiuo pasiūlymu plėtojamas Šengeno *acquis*. Reikia atsižvelgti į pasekmes įvairiems protokolams dėl Danijos, Airijos ir Jungtinės Karalystės, Islandijos ir Norvegijos, Šveicarijos ir Lichtenšteino. Šių valstybių padėtis išsamiai aprašyta šio pasiūlymo 7–12 konstatuojamose dalyse.

Glausta siūlomų pakeitimų apžvalga

– 1 straipsnis. Šengeno sienų kodekso daliniai pakeitimai

Horizontalieji pakeitimai

- Visame tekste siūloma padaryti pakeitimus, susijusius su Lisabonos sutarties įsigaliojimu („ES“ vietoj „EB“, „Europos Sąjunga“ vietoj „Europos bendrija“, atnaujintos nuorodos į Sutarties nuostatas).

2 straipsnis. Apibrėžimai

- 1 punktas. Dalinis pakeitimas, kurį reikia padaryti dėl 4 ir 4a punktų siūlomų pakeitimų.
- 4 punktas. Išaiškinimas, kuriuo pabrėžiama, kad 2 straipsnio 4 punktas susijęs su susisiekimu keltais *tik tarp valstybių narių*.
- 4a punktas. Naują apibrėžtį vidaus krovinių vežėjams bus sudarytos tokios su vidaus sienų kirtimo kontrolės nebuvimu susijusios sąlygos, kokiomis naudojasi vidaus keltų susisiekimo paslaugas teikiančios įmonės.
- 15 punktas. Kitaip suformuluota leidimo gyventi apibrėžtis. Siekiant išvengti nesusipratimų, išaiškinama, kad vizos (tiek ilgalaikės, tiek trumpalaikės) negali būti laikomos leidimu gyventi, apibrėžtu 15 punkto b papunktyje. Pasenusi nuoroda į „pakartotinį atvykimą“ išbraukta. Be to, išaiškinta, kad nacionaliniai leidimai tokiais leidimais laikomi tada, kai apie juos pranešama ir paskelbiama pagal 34 straipsnį.

4 straipsnis. Išorės sienų kirtimas

Siekiant pagerinti teksto bendrą struktūrą ir aiškumą, išbraukiamos dabartinės a ir b punktų išsamios leidžiančios nukrypti nuostatos. Siekiant išsaugoti išbrauktų nuostatų esmę, iš dalies pakeičiami 18 ir 19 straipsniai, kad būtų nustatytos nuostatos, kuriomis bendrai leidžiama nukrypti nuo 4 straipsnio, skirtos skirtingoms sienų rūšims ir asmenų kategorijoms, kartu su galiojančiomis VI priedo 3.2.5.–9. punktų (pramoginiai laivai ir pakrančių žvejyba) ir VII priedo 3.1. punkto (jūrininkai) formuluotėmis. Nuorodos į „nereguliarų sienos kirtimą“ 2

dalyje paskirtis – aiškiai atskirti išimtis, kurios leidžiamos pagal šią nuostatą, nuo vietinių eismo per sieną režimų, pagal kuriuos leidžiamas „reguliarus sienos kirtimas“ (kuriam taikomas Reglamento (EB) Nr. 1931/2006 35 straipsnis). Be to, 2 dalimi aiškiai leidžiama šioje srityje sudarinėti dvišalius susitarimus su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis.

5 straipsnis. Trečiųjų šalių piliečių atvykimo sąlygos

- 1 dalis. Buvimo trukmė: po 2006 m. spalio 3 d. priimto ETT sprendimo *Bot*, C-241/05 (2006 m. Rink. p. I-09627), ir priėmus atitinkamą analogišką Vizų kodekso 2 straipsnio 2 dalies a punkto nuostatą, teikiamos aiškios teisinės gairės, kaip pagal Šengeno sienų kodeksą turi būti skaičiuojamas „trijų mėnesių per šešis mėnesius laikotarpis“, o formuluotė suderinta su Vizų kodeksu. Galiojantys kelionės dokumentai: reaguojant į praktinį poreikį, tekstas suderintas su Vizų kodekso 12 straipsniu, įskaitant sienos apsaugos pareigūnams suteikiamą galimybę daryti išimtis pagrįstais skubos atvejais.
- 4 dalis. Išbrauktas pasenęs ir klaidinantis terminas „pakartotinio atvykimo viza“. Nuoroda į Reglamentą (EB) Nr. 415/2003 5 straipsnio 4 dalies b punkte pakeista į nuorodą į naująjį Vizų kodeksą. Kadangi Vizų kodekso 46 straipsnyje ir XII priede reikalaujama rinkti *kiekvienos vietos*, kurioje valstybės narės išduoda vizas, statistinius duomenis vizų klausimais (ši apibrėžtis apima sienos perėjimo punktus, kuriuose išduodamos vizos), 5 straipsnio 4 dalies b punkto antra pastraipa nebereikalinga ir turėtų būti pakeista atitinkamomis Vizų kodekso nuostatomis.

7 straipsnis. Asmenų patikrinimas kertant sienas

- 5 dalis. Galiojančios pareigos teikti informaciją raštu patikslinimas.
- Nauja 8 dalis. Kadangi išimtinėmis aplinkybėmis, išvardytais 4 straipsnio 2 dalyje (ypatingi poreikiai ir nepaprastosios padėties atvejai), praktikoje taip pat gali prireikti tam tikrų, nuo 7 straipsnio leidžiančių nukrypti nuostatų, tai yra aiškiai leidžiama.

9 straipsnis. Atskiros juostos ir informaciniai ženklai

- 2 dalis. Galimybė sukurti atskiras juostas keliautojams, kuriems taikomas bevizis režimas (9 straipsnis), leistų sudaryti lankstesnes sąlygas, o pasienio kontrolė vyktų greičiau ir atitiktų praktinius poreikius.

10 straipsnis. Trečiųjų šalių piliečių kelionės dokumentų antspaudavimas

- 2 dalis. Ištaisyta kalbos klaida tekste anglų kalba.
- 3 dalis. Tarptautinio susisiekimo traukinių brigadų padėtis prilyginama pilotų ar jūrininkų veiklai, kadangi šie traukiniai vyksta pagal nustatytą tvarkaraštį. 2009 m. rugsėjo mėn. „Antspaudavimo ataskaitoje“ (COM(2009) 489 galutinis) Komisija jau paskelbė, kad nustatys antspaudavimo išimtį šios kategorijos asmenims.

11 straipsnis. Buvimo trukmės sąlygų neatitikimo prezumpcija

- 3 dalis. Techninio pobūdžio pritaikymas, susijęs su naujo teisės akto priėmimu (Gražinimo direktyva 2008/115/EB).

- Nauja 4 dalis. Techninio pobūdžio pritaikymas, kuriuo siekiama panaikinti dabartinio teksto spragą (išvykimo įrodymas, jeigu nėra išvykimo spaudo).

12 straipsnis. Sienu stebėjimas

- Pakeitimai, susiję su Komisijos įgaliojimais priimti deleguotuosius teisės aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį.

13 straipsnis. Atsisakymas leisti atvykti

- 5 dalis. Techninio pobūdžio pritaikymas, susijęs su naujo teisės akto priėmimu (Migracijos statistikos reglamentas Nr. 862/2007).

15 straipsnis. Kontrolės įgyvendinimas

- 1 dalis. Aiškiai paminėta sienos apsaugos pareigūnams FRONTEX parengta bendroji pagrindinė mokymo programa. 2010 m. gegužės 6 d. Komisijos veiksmų plane dėl nelydimų nepilnamečių (COM(2010) 213 galutinis) neseniai pabrėžtas poreikis skirti ypatingą dėmesį mokymui, kaip atpažinti kritines situacijas, kuriose atsiduria itin pažeidžiami asmenys.

18 straipsnis. Specialios taisyklės, skirtos įvairioms sienos rūšims ir įvairioms transporto priemonėms, naudojamoms kertant išorės sienas

- Paskutinis sakiny. Papildant 4 straipsnio 2 dalies dalinį pakeitimą, nustatomas sistemiškai nuoseklus pagrindas visoms VI priede įvardytoms sienų rūšims ir visoms transporto priemonėms numatyti nuostatas, kuriomis leidžiama nukrypti nuo 4 straipsnio.

19 straipsnis. Specialios tam tikrų kategorijų asmenų patikrinimo taisyklės

- Naujas 1 dalies g punktas. Siekiant sudaryti galimybes taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas, susijusias su gelbėjimo tarnybų, policijos ir ugniagesių komandų darbuotojų atvykimu ir išvykimu nepaprastosios padėties atveju, reikia aiškaus teisinio reglamentavimo (naują kategoriją įtraukti į 19 straipsnį ir atitinkamas VII priedo nuostatas, kuriais taip pat būtų numatyta galimybę sudaryti dvišalius susitarimus šiuo klausimu.
- Naujas 1 dalies h punktas. VII priedo 8 punkte nustatyta specialioji išimtis jūroje esančiuose įrenginiuose dirbantiems darbuotojams (pvz., naftos gręžinių platformų arba jūroje įrengtų vėjo turbinų įrenginių darbuotojams) – nustatytos taisyklės, panašios į pakrančių žvejybai taikomas taisykles (VI priedas, 3.2.8 ir 9 punktai).
- 1 dalies antras sakiny. Papildant 4 straipsnio 2 dalies dalinį pakeitimą, nustatomas sistemiškai nuoseklus pagrindas visoms VII priede įvardytoms asmenų kategorijoms numatyti nuostatas, kuriomis leidžiama nukrypti nuo 4 straipsnio.

21 straipsnis. Patikrinimas teritorijoje

- D punktas. Daug valstybių narių neįgyvendina Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 22 straipsnio (vienoje valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių pareiga registruotis atvykus į kitas valstybes nares). Pripažįstama, kad praktiškai yra sunku patikrinti, ar laikomasi šios bendros pareigos registruotis, ir nėra įtikinamų

ekonominės naudos argumentų, kad ši taisyklė labai padeda identifikuoti neteisėtai šalyje gyvenančius imigrantus. Todėl neseniai paskelbtoje Komisijos ataskaitoje dėl Bendrijos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) III antraštinės dalies (Vidaus sienos) taikymo (COM(2010) 554) pasiūlyta panaikinti Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 22 straipsnį ir atitinkamą nuorodą į jį Šengeno sienų kodekso 21 straipsnio d punkte. Siūlomas pakeitimas neturi poveikio valstybių narių teisei atlikti kovos su neteisėta imigracija tikslinius patikrinimus savo teritorijoje, kiek tai suderinama su 21 straipsnio a–c punktuose nuostatomis.

32 straipsnis. Priedų daliniai pakeitimai

- Pakeitimai, susiję su Komisijos įgaliojimais priimti deleguotuosius teisės aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį.

33 straipsnis. Įgaliojimų delegavimas

- Įgaliojimai priimti aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį aiškiai deleguoti Komisijai. Šiuo pasiūlymu laikomasi standartinių formuluočių, pasiūlytų Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Komisijos bendro sutarimo dokumento projekte, kuriame nustatytas institucijų darbo metodas susijęs su 290 straipsnio įgyvendinimu. Šios formuluočės dar gali būti pakeistos, siekiant atsižvelgti į tebevykstančių tarpinstitucinių derybų rezultatus.

34 straipsnis. Pranešimai

- 1 dalis. Išaiškinimas, susijęs su 2 straipsnio 15 punkto daliniais pakeitimais. Dėl teisinio poveikio, kurį pagal Šengeno sienų kodeksą turi leidimo gyventi šalyje kortelės, išduotos pagal Direktyvą 2004/38/EB, reikia nurodyti, kad tai yra būtent šios rūšies leidimai.

37 straipsnis. Informacija, kurią turi pateikti valstybės narės

- Pareigos pranešti suderinimas: valstybės narės privalės aiškiai informuoti Komisiją apie visus dvišalius susitarimus, kuriuos Šengeno sienų kodeksu leidžiama sudaryti.

III priedas

- Pritaikymas, kurį reikia padaryti dėl 9 straipsnio 2 dalies dalinio pakeitimo, sudarant sąlygas įrengti atskiras juostas keliautojams, kuriems taikomas bevizis režimas.

IV priedas

- 3 dalis. Techninis pritaikymas. Dėl standartinio kelionės dokumento (126 x 88 mm), vizos įklijos (105 x 74 mm) ir atvykimo arba išvykimo spaudo (43 x 30 mm) dydžių techniškai neįmanoma laikytis taisyklės, kad spaudas turi būti dedamas tame pačiame puslapyje, kuriame yra vizos įklia, nes tai gali trukdyti įskaityti vizos įrašus.

VI priedas

- Naujas 1.1.4 punktas. Siekiant sukurti sąlygas sudaryti valstybių narių ir kaimyninių trečiųjų šalių dvišalius susitarimus dėl bendradarbiavimo vykdant sienų kontrolę bendruose sienų perėjimo punktuose, reikia aiškaus teisinio pagrindo, kuris būtų taikomas tam tikriems svarbiems klausimams, pvz., tarptautinės apsaugos prašančių asmenų padėčiai.

Siūlomu daliniu pakeitimu valstybėms narėms sukuriama sąlyga sudaryti dvišalius susitarimus (leidimas, kaip nustatyta SESV 2 straipsnio 1 dalis), bet jos neįpareigojamos tą daryti.

- 1.2.1. ir 1.2.2. punktai. Siekiant užtikrinti nuoseklumą, dvišalių susitarimų, susijusių su bendrais patikrinimais kertant sieną geležinkeliais, sudarymo taisyklės suderintos su teisiniu pagrindu, pasiūlytu 1.1.4. punkte kelių eismui. Pasiūlius 37 straipsnio pakeitimą, 1.2.1. punkto paskutinis sakinyss tampa nebereikalingas ir turėtų būti išbrauktas. Užtikrinant praktinius poreikius, nustatoma daugiau lanksčių nuostatų dėl vietų, kuriose gali būti vykdomi patikrinimai.
- 3.1.1.–3.10.5. punktai. Techniniai pritaikymai, kuriais terminai suderinami su formuluotėmis, vartojamomis FAL konvencijoje (Tarptautinės jūrų organizacijos konvencija dėl tarptautinės jūrų laivybos sąlygų palengvinimo) ir Direktyvoje 2010/65/ES dėl pranešimo formalumų, taikomų į valstybių narių uostus įplaukiantiems ir (arba) iš jų išplaukiantiems laivams¹, įskaitant sudaromą galimybę elektroniskai pateikti įgulos ir keleivių sąrašus; įtraukta nuoroda į informaciją, kurios reikalaujama pagal FAL konvencijos sąrašus, kaip nustatyta Direktyvoje 2002/6/EB; galimybė pateikti sąrašus pasienio postui per uosto administraciją; sąrašų perdavimo galutiniai terminai; konkretnės gairės dėl sąrašų administracinių patikrinimų; ir išaiškinimas dėl reikalavimo tikrinti iš laivo neišlipančius asmenis.
- 3.2.1. punktas. Pritaikymai, kuriuos reikia padaryti dėl 3.1. punkto pakeitimų.
- 3.2.2. punktas. Pritaikymai, atitinkantys pakeitimus, pasiūlytus 3.1.4. punkte.
- 3.2.4. punktas. Siekiant išvengti 3.1.2. punkto (su pakeitimais) dubliavimo, 3.2.4. punktas turėtų būti išbrauktas.
- 3.2.9. punktas. Pareiga pranešti apie pakeitimus jau nustatyta 3.1.2. punkte ir jos nereikėtų kartoti 3.2.9. punkte.
- Naujas 3.2.10. punkto i) papunktis. Tiksliai apibrėžtas reikalavimas pateikti įgulos ir keleivių sąrašus susisiekimo keltais atveju, atsižvelgiant į Jūrų transporto saugos direktyvos 98/41/EB nuostatas.
- Naujas 3.2.11. punktas. Patikslinamas trečiosios šalies keltams, kurie valstybių narių teritorijoje sustoja daugiau nei vieną kartą, taikomas režimas, laikantis galiojančios analogiškos nuostatos dėl oro sienų logikos ir formuluotės (2.1.2. punkto b papunkčio iii) raidė).

VII priedas

- 3.1. punktas. Ištaisyta redagavimo klaida. Dauguma valstybių narių ratifikavo Konvenciją dėl jūreivių nacionalinių asmens pažymėjimų Nr. C 108, ir tik trys valstybės narės ratifikavo Konvenciją dėl jūrininkų nacionalinių asmens pažymėjimų Nr. C 185 (LT, HU, FR). Todėl turėtų būti paminėtos abi konvencijos. Redakcinio pobūdžio patobulinimas

---

¹ 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/65/EB dėl pranešimo formalumų, taikomų į valstybių narių uostus įplaukiantiems ir (arba) iš jų išplaukiantiems laivams, kuria panaikinama Direktyva 2002/6/EB, OL L 283, 2010 10 29, p. 1.

(„išlipimas į krantą“ uoste reiškia ne tik atvykimą, bet ir galimybę grįžti į laivą (išvykti) buvimui krante pasibaigus).

- 3.1. ir 3.2. punktų paskutiniai sakiniai išbraukti. 3 punkte kalbama tik apie nuostatas, kuriomis leidžiama nukrypti nuo 4 ir 7 straipsnių, o *ne* apie nuostatas, kuriomis leidžiama nukrypti nuo 5 straipsnio. Todėl šis tekstas klaidina ir jį būtina išbraukti.
- 6.4. ir 6.5. punktai. Dabar turi būti nustatytas nacionalinių kontaktinių centrų, teikiančių konsultacijas nepilnamečių klausimais, sąrašas (dabar jis rengiamas savanoriškai, vadovaujantis Šengeno vadovo 3.7. skyriumi ir 37 priedu) ir pareiga juo naudotis.
- Naujas 7 punktas. Žr. pirmesnę pastabą dėl 19 straipsnio 1 dalies g punkto.
- Naujas 8 punktas. Žr. pirmesnę pastabą dėl 19 straipsnio 1 dalies h punkto.

VIII priedas

- Pritaikymas, kurį reikia padaryti dėl 11 straipsnio pakeitimo.

2 straipsnis. Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo daliniai pakeitimai.

- 21 straipsnio 3 dalies panaikinimas. Kadangi Šengeno sienų kodekso 34 straipsniu nustatyta pareiga pranešti, ši nuostata tapo nebereikalinga ir turi būti panaikinta.
- 22 straipsnio panaikinimas. Žr. pirmesnes pastabas dėl ŠSK 21 straipsnio d punkto.
- 136 straipsnio panaikinimas. Patikrinimų kertant sienas taisyklės suderintos su ES teise. Tai daro poveikį valstybių narių teisei sudarinėti šios srities sutartis. Valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišalių susitarimų dėl patikrinimų kertant sienas sudarymas nenustačius ŠSK konkretaus leidimo sudarinėti tokius susitarimus darytų poveikį ES teisei, kaip apibrėžta SESV 3 straipsnio 2 dalyje ir 2 straipsnio 1 dalyje. Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 136 straipsnis neatitinka šio principo. Todėl jis turi būti panaikintas.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), ir Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 1 ir 2 dalis,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūras,

kadangi:

- (1) Sąjungos politikos išorės sienų srityje tikslas – bendras valdymas, kuriuo būtų užtikrinamas vienodas ir aukštas kontrolės bei stebėjimo lygis ir kuris yra būtinas laisvo asmenų judėjimo Europos Sąjungoje aspektas ir pagrindinė laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės sudedamoji dalis. Todėl turi būti nustatytos bendros išorės sienų kontrolės standartų ir procedūrų taisyklės.
- (2) 2006 m. spalio 13 d. įsigaliojo 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas)².
- (3) Per ketverius jo praktinio taikymo metus išaiškėjo poreikis padaryti keletą nedidelių techninių dalinių pakeitimų remiantis valstybių narių ir Komisijos praktine Šengeno sienų kodekso taikymo patirtimi, įskaitant Šengeno vertinimo rezultatus ir valstybių narių pateiktus pranešimus ir prašymus.
- (4) Į 2009 m. Komisijos ataskaitą dėl trečiųjų šalių piliečių kelionės dokumentų antspaudavimo nuostatų veikimo, atsižvelgiant į Šengeno sienų kodekso 10 ir 11 straipsnius (COM(2009) 489), ir 2010 m. spalio 13 d. Komisijos ataskaitą dėl Šengeno sienų kodekso III antraštinės dalies (Vidaus sienos) taikymo (COM(2010) 554) įtraukta konkrečių pasiūlymų dėl Šengeno sienų kodekso techninių dalinių pakeitimų.
- (5) Dėl neseniai priimtų teisės aktų, ypač 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 810/2009, nustatančio Bendrijos vizų kodeksą (Vizų

---

² OL L 105, 2006 4 13, p. 1.

kodeksas)³ ir 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse⁴ reikia tam tikrų Šengeno sienų kodekso dalinių pakeitimų.

- (6) Siekiant suderinti nuostatas dėl Šengeno erdvės sienų su Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), Komisijai turi būti deleguoti įgaliojimai priimti teisės aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį, kiek tai susiję su papildomų stebėjimo priemonių pagal 12 straipsnio 5 dalį priėmimu ir priedų dalinių pakeitimų pagal 32 straipsnį priėmimu. Itin svarbu, kad Komisija paruošiamojo darbo metu rengtu tinkamas konsultacijas, įskaitant konsultacijas ekspertų lygmeniu. Komisija, ruošdama ir rengdama deleguotuosius teisės aktus, turėtų užtikrinti, kad tuo pačiu metu Europos Parlamentui ir Tarybai laiku ir tinkamai būtų perduodami atitinkami dokumentai.
- (7) Kadangi šio Reglamento tikslą – padaryti galiojančių Šengeno sienų kodekso taisyklių techninius dalinius pakeitimus – galima pasiekti tik Sąjungos lygiu, Europos Sąjunga gali priimti priemones laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo. Pagal tame straipsnyje taip pat nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.
- (8) Kalbant apie Islandiją ir Norvegiją, šiuo reglamentu plėtojamas Šengeno *acquis*, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytame susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁵, kurios priklauso Tarybos sprendimo 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant tą susitarimą⁶ 1 straipsnio A punkte nurodytai sričiai.
- (9) Kalbant apie Šveicariją, šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, kurios priklauso Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytai sričiai, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB dėl susitarimo sudarymo Europos Sąjungos vardu⁷ 3 straipsniu.
- (10) Kalbant apie Lichtenšteiną, šiuo reglamentu plėtojamas Šengeno *acquis*, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, kurios priklauso 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytai sričiai, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/261/EB⁸ 3 straipsniu.

---

³ OL L 243, 2009 9 15, p. 1.

⁴ OL L 348, 2008 12 24, p. 98.

⁵ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁶ OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

⁷ OL L 53, 2008 2 27, p. 1.

⁸ OL L 83, 2008 3 26, p. 5.

- (11) Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, Danija, Tarybai nusprendus dėl šio reglamento, per šešis mėnesius turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę.
- (12) Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas⁹. Todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą, jis nėra jai privalomas ar taikomas.
- (13) Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas¹⁰. Todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą, jis nėra jai privalomas ar taikomas.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Šengeno sienų kodekso dalinis pakeitimas

Reglamentas (EB) Nr. 562/2006 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- (a) 1 punkto c papunktis pakeičiamas taip:
- „c) valstybių narių jūrų, upių ir ežerų uostai reguliariam vidaus susisiekimui keltais ir vidaus krovinių vežimo susisiekimui;“;
- (b) 4 punkte žodžiai „reguliarus susisiekimas keltais“ pakeičiami žodžiais „reguliarus vidaus susisiekimas keltais“;
- (c) įterpiamas 4a punktas:
- „4a. „vidaus krovinių vežimo susisiekimas – krovinių vežimo susisiekimas tarp dviejų arba daugiau uostų, esančių valstybių narių teritorijoje, neįplaukiant į jokių uostus, esančius už valstybių narių teritorijos ribų;“;
- (d) 5 punkte žodžių junginys „asmenys, kurie naudojami Bendrijos laisvo judėjimo teise“ pakeičiamas junginiu „asmenys, kurie naudojami laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos teisę“;
- (e) 5 punkto a papunktyje žodžių junginys „17 straipsnio 1 dalyje“ pakeičiamas junginiu „20 straipsnio 1 dalyje“;

⁹ OL L 131, 2000 6 1, p. 43.

¹⁰ OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

- (f) 5 punkto b papunktyje žodis „Bendrijos“ pakeičiamas žodžiu „Sąjungos“;
- (g) 6 punkte žodžių junginys „17 straipsnio 1 dalyje“ pakeičiamas junginiu „20 straipsnio 1 dalyje“;
- (h) 15 punktas pakeičiamas taip:
„„leidimas gyventi“:
  - a) visi leidimai gyventi, išduoti valstybių narių laikantis vienodos formos, nustatytos 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1030/2002, nustatančiu vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą, ir leidimų gyventi šalyje kortelės, išduotos laikantis Direktyvos 2004/38/EB;
  - b) visi kiti dokumentai, išduoti valstybių narių trečiųjų šalių piliečiams, kuriais leidžiama būti jų teritorijoje, apie kuriuos pranešta ir kurie yra paskelbti, kaip nustatyta 34 straipsniu, išskyrus:
    - i) laikinus leidimus, išduotus nagrinėjant pirmąjį prašymą dėl leidimo gyventi, kaip nurodyta a papunktyje, arba prieglobsčio prašymą, ir
    - ii) valstybių narių išduotas Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1683/95* nustatytos vienodos formos vizas

---

OL L 105, 2006 4 13, p. 1–“;

- (2) 3 straipsnio a punktas pakeičiamas taip:
„a) asmenų, kurie naudojami laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos teisę, teisių;“
- (3) 4 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:
„2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies nuostatų, pareigos kirsti išorės sienas tik sienos perėjimo punktuose nustatytais jų darbo valandomis išimties gali būti leidžiamos:
  - (a) asmenims arba asmenų grupėms kilus ypatingai būtinybei nereguliariai kirsti išorės sienas ne sienų perėjimo punktuose arba ne nustatytais jų darbo valandomis, jei jie turi leidimus, kurių reikalaujama pagal nacionalinę teisę, ir tai neprieštarauja valstybių narių viešosios tvarkos ir vidaus saugumo interesams. Dvišaliuose susitarimuose valstybės narės gali nustatyti konkrečią tvarką;
  - (b) asmenims ar asmenų grupėms nenumatytais nepaprastosios padėties atvejais.“
- (4) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
  - (a) 1 dalies įžanginė formuluotė ir a punktas pakeičiami taip:

„Numatomam buvimui valstybių narių teritorijoje, kurio bendra trukmė neviršija trijų mėnesių per bet kurį šešių mėnesių laikotarpį nuo pirmo atvykimo į valstybių narių teritoriją dienos, trečiųjų šalių piliečių atvykimo sąlygos yra tokios:

- a) jie turi galiojantį kelionės dokumentą ar dokumentą, leidžiantį jiems kirsti sieną ir atitinkantį šiuos kriterijus:
  - i) galioja bent tris mėnesius po numatomo išvykimo iš valstybių narių teritorijos dienos. Pagrįstu skubos atveju šio reikalavimo galima netaikyti.
  - ii) turi būti išduotas per pastaruosius dešimt metų.“

(b) 4 dalis iš dalies pakeičiama taip:

- i) a) punktas pakeičiamas taip:

„a) trečiųjų šalių piliečiams, kurie atitinka ne visas 1 dalyje numatytas sąlygas, bet turi vienos iš valstybių narių išduotą leidimą gyventi ar ilgalaikę vizą, leidžiama vykti per kitų valstybių narių teritorijas tranzitu, kad jie galėtų pasiekti leidimą gyventi ar ilgalaikę vizą išdavusios valstybės narės teritoriją, jeigu jų pavardės nėra įtrauktos į valstybės narės, kurios išorės sienas jie ketina kirsti, nacionalinių neįsileistinių asmenų sąrašą, ir tame sąrašė nenurodoma neleisti jiems atvykti ar vykti tranzitu;“

- ii) b punkto pirmą ir antrą pastraipos pakeičiamos taip:

„trečiųjų šalių piliečiams, kurie atitinka 1 dalyje, išskyrus b punktą, nurodytas sąlygas ir kurie atvyksta prie sienos, gali būti leidžiama atvykti į valstybių narių teritoriją, jeigu prie sienos jiems išduodama viza pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 810/2009* 35 ir 36 straipsnius.

Valstybės narės renka statistinius duomenis apie pasienyje išduotas visas, laikydamosi Reglamento (EB) Nr. 810/2009 46 straipsnio ir XII priedo.

OL L 243, 2009 9 15, p. 1.“

(5) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- (a) 2 dalies antroje pastraipoje žodžių junginys „asmenys, kurie naudojami Bendrijos laisvo judėjimo teise“ pakeičiamas junginiu „asmenys, kurie naudojami laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos teisę“.
- (b) 2 dalies trečioje pastraipoje žodžių junginys „asmėnų, kurie naudojami Bendrijos laisvo judėjimo teise“ pakeičiamas junginiu „asmėnų, kurie naudojami laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos teisę“.

(c) 2 dalies ketvirtoje pastraipoje žodžių junginys „asmenų, kurie naudojami Bendrijos laisvo judėjimo teise“ pakeičiamas junginiu „asmenų, kurie naudojami laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos teisę“.

(d) 5 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Trečiųjų šalių piliečiams, kurių atžvilgiu atliekamas nuodugnus antros linijos patikrinimas, teikiama rašytinė informacija apie tokio patikrinimo tikslą ir tvarką.“

(e) 6 dalyje žodis „Bendrijos“ išbraukiamas, o po žodžio „judėjimas“ įterpiamas junginys „pagal Sąjungos teisę“;

(f) įterpiama 8 dalis:

„8. Jeigu taikomi 4 straipsnio 2 dalies a arba b punktai, valstybės narės taip pat gali numatyti nuostatas, kuriomis leidžiama nukrypti nuo šiame straipsnyje nustatytų taisyklių.“

(6) 9 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. a) Asmenys, kurie pagal Sąjungos teisę naudojami laisvo judėjimo teise, turi teisę naudotis juostomis, pažymėtomis III priedo A dalyje nurodytu ženklu („ES, EEE, CH“). Jie taip pat gali naudotis juostomis, pažymėtomis III priedo B1 dalyje nurodytu ženklu („bevizis režimas“) ir B2 dalyje nurodytu ženklu („visi pasai“).

Trečiųjų šalių piliečiai, kurie neprivalo turėti vizos kirsdami valstybių narių išorės sienas, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 539/2001, ir trečiųjų šalių piliečiai, turintys galiojantį leidimą gyventi arba ilgalaikę vizą, gali naudotis juostomis, pažymėtomis šio reglamento III priedo B1 dalyje nurodytu ženklu („bevizis režimas“). Jie taip pat gali naudotis juostomis, pažymėtomis šio reglamento III priedo B2 dalyje nurodytu ženklu („visi pasai“).

b) Visi kiti asmenys naudojami juostomis, pažymėtomis III priedo B2 dalyje nurodytu ženklu.

Užrašai ant ženklų, nurodyti pirmos pastraipos a ir b punktuose, gali būti užrašyti tokia kalba arba kalbomis, kurias kiekviena valstybė narė laiko tinkamomis.

Valstybės narės gali, bet neprivalo įrengti atskiras juostas, pažymėtų III priedo B1 dalyje nurodytu ženklu („bevizis režimas“). Vadovaudamosi praktiniais poreikiais jos nusprendžia, ar įrenginės tokias juostas ir kuriuose sienų perėjimo punktuose tą darys.“

(7) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Trečiųjų šalių piliečių, kurie yra Sąjungos piliečių šeimos nariai ir kuriems taikoma Direktyva 2004/38/EB, bet kurie nepateikia toje direktyvoje nurodytos leidimo gyventi šalyje kortelės, kelionės dokumentai antspauduojami jiems atvykstant ir išvykstant.“

Trečiųjų šalių piliečių, kurie yra trečiųjų šalių piliečių, besinaudojančių laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos teisę, šeimos nariai, bet kurie nepateikia toje Direktyvoje 2004/38/EB nurodytos leidimo gyventi šalyje kortelės, kelionės dokumentai antspauduojami jiems atvykstant ir išvykstant.“

b) 3 dalyje įterpiami f ir g punktai:

„f) tarptautinio susisiekimo keleivinių ir krovinių traukinių brigadų kelionės dokumentai;

g) trečiųjų šalių piliečių, kurie pateikia Direktyvoje 2004/38/EB nustatytą leidimo gyventi šalyje kortelę, kelionės dokumentai.“

(8) 11 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

3 dalis pakeičiama taip:

„Jeigu 1 dalyje nurodyta prielaida nepaneigiama, trečiosios šalies pilietis gali būti gražintas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/115/EB*.

Įtraukiama nauja 4 dalis:

„Jeigu išvykimo antspaudo nėra, 1 ir 2 dalių atitinkamos nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.“

---

* OL L 348, 2008 12 24, p. 98.“

(9) 12 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius teisės aktus pagal 33 straipsnį dėl papildomų stebėjimo priemonių.“;

(10) 13 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Valstybės narės renka statistinius duomenis apie asmenų, kuriems nebuvo leista atvykti, skaičių, atsisakymo leisti atvykti pagrindus, asmenų, kuriems nebuvo leista atvykti, pilietybę ir sienos (sausumos, oro ar jūrų), per kurią jiems nebuvo leista atvykti, rūšį ir pateikti juos laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 862/2007*.“

---

* OL L 199, 2007 7 31, p. 23.

(11) 15 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės užtikrina, kad sienos apsaugos pareigūnai yra tinkamos specializacijos tinkamai parengti specialistai, atsižvelgdamos į Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2007/2004 įsteigtos Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros sienos apsaugos pareigūnams nustatytą ir parengtą bendrąją pagrindinę mokymo programą. Į

mokymo programą įtraukti specialieji mokymai, kaip atpažinti kritines situacijas, kuriose atsiduria itin pažeidžiami nelydimi nepilnamečiai ir prekybos žmonėmis aukos. Valstybės narės skatina sienos apsaugos pareigūnus mokytis kalbų, ypač tų, kurios būtinos jų užduotims atlikti.“

(12) 18 straipsnio antroje pastraipoje po žodžio „nuo“ įterpiama nuoroda „4,“.

(13) 19 straipsnio 1 dalis iš dalies pakeičiama taip:

a) pirmoje pastraipoje įterpiami g ir h punktai:

„g) gelbėjimo tarnybų, policijos ir ugniagesių komandų darbuotojus;

h) jūroje esančiuose įrenginiuose dirbančius darbuotojus.“

b) antroje pastraipoje po žodžio „nuo“ įterpiama nuoroda „4,“.

(14) 21 straipsnyje išbraukiamas d punktas.

(15) 32 straipsnis pakeičiamas taip:

„32 straipsnis

Priedų daliniai pakeitimai

Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius teisės aktus pagal 33 straipsnį dėl III, IV ir VIII priedų dalinių pakeitimų.“;

(16) 33 straipsnis pakeičiamas taip:

„33 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus, jeigu įvykdomos šiame straipsnyje nustatytos sąlygos.

2. Įgaliojimai deleguojami, kaip nurodyta 12 straipsnio 5 dalyje ir 32 straipsnyje, neribotam laikotarpiui nuo 2011.X.X. (šio reglamento įsigaliojimo data).

3. Europos Parlamentas ir Taryba gali bet kada atšaukti 12 straipsnio 5 ir 32 dalyse nurodytų įgaliojimų delegavimą. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų delegavimas. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba kitą sprendime nurodytą dieną. Jis neturi poveikio jau galiojančių deleguotųjų teisės aktų galiojimui.

4. Priėmusi deleguotąjį teisės aktą, Komisija iškart tuo pat metu apie jį praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 12 straipsnio 5 dalį ir 32 straipsnį priimtas deleguotasis teisės aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius po to teisės akto perdavimo Europos Parlamentui ir Tarybai nei Europos Parlamentas, nei Taryba neišreiškė prieštaravimų, arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui tiek Europos

Parlamentas, tiek Taryba pranešė Komisijai, kad jie neprieštaraus. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis gali būti pratęstas dviem mėnesiais.“

(17) 34 straipsnio 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) leidimų gyventi sąrašą, atskirdamos leidimus, kuriems taikomas 2 straipsnio 15 dalies a punktas, ir leidimus, kuriems taikomas 2 straipsnio 15 punkto b papunktis, ir prideda leidimų, kuriems taikomas 2 straipsnio 15 dalies b punktas, pavyzdį. Turi būti aiškiai nurodoma, kad pagal Direktyvą 2004/38/EB išduotos leidimo gyventi šalyje kortelės yra leidimo gyventi rūšis.“

(18) 37 straipsnio pirmas sakinyss pakeičiamas taip:

„Valstybės narės praneša Komisijai apie nacionalines nuostatas, susijusias su 21 straipsnio c punktu, 4 straipsnio 3 dalyje nurodytas sankcijas ir dvišalius susitarimus, kuriuos galima sudaryti pagal šį reglamentą.“

(19) III, IV, VI, VII ir VIII priedai iš dalies keičiami taip, kaip nurodyta šio reglamento priede.

2 straipsnis

Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo dalinis pakeitimas

Konvencija dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo įgyvendinimo iš dalies pakeičiama taip:

(1) 21 straipsnio 3 dalis išbraukiama;

(2) 22 straipsnis išbraukiamas;

(3) 136 straipsnis išbraukiamas.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja [...] dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta [...]

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

PRIEDAS

III, IV, VI, VII ir VIII priedai iš dalies keičiami taip:

(1) III priedas iš dalies keičiamas taip:

(a) B dalis pakeičiama taip:

„B1 DALIS. „Bevizis režimas“;

B2 DALIS. „Visi pasai“.

ALL PASSPORTS

”

- (b) C dalyje tarp ženklų „ES, EEE, CH“ ir „VISA PASAI“ įterpiami šie ženklai.

(2) IV priedo 3 punkto pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Atvykstant ir išvykstant trečiųjų šalių piliečiams, kuriems taikomas reikalavimas turėti vizą, antspauduojamas puslapis, esantis priešais puslapį, kuriame yra įklijuota visa.“

(3) VI priedo 1 punktas iš dalies pakeičiamas taip:

a) įterpiamas 1.1.4. punktas:

„1.1.4. *Bendri sienos perėjimo punktai*

1.1.4.1. Valstybės narės gali sudaryti su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis dvišalius susitarimus dėl bendrų sienos perėjimo punktų, kuriuose vienos šalies sienos apsaugos pareigūnai, laikydamiesi savo šalies teisės aktų, tikrina atvykimą ir (arba) išvykimą kitos šalies teritorijoje, steigimo. Bendri sienos perėjimo punktai gali būti valstybės narės teritorijoje arba trečiosios šalies teritorijoje.

1.1.4.2. *Bendri sienos perėjimo punktai valstybės narės teritorijoje.* Į dvišalius susitarimus, kuriais valstybės narės teritorijoje steigiami bendri sienos perėjimo punktai, įtraukiamas leidimas trečiosios šalies sienos apsaugos pareigūnams vykdyti savo užduotis valstybėje narėje, laikantis šių principų:

- (a) *Tarptautinė apsauga.* Trečiosios šalies piliečiui, prašančiam tarptautinės apsaugos valstybės narės teritorijoje, sudaromos sąlygos pasinaudoti atitinkamomis valstybės narės procedūromis net jeigu trečiosios šalies pilietis išvykdamas bendrame sienos perėjimo punkte dar nebuvo patikrintas trečiosios šalies sienos apsaugos pareigūnų, kurie yra bendrame sienos perėjimo punkte.
- (b) *Asmens suėmimas arba turto areštas.* Jeigu trečiosios šalies sienos apsaugos pareigūnams tampa žinomi faktai, pateisinantys asmens suėmimą, apsaugos asmeniui skyrimą arba turto areštą, jie
- informuoja valstybės narės valdžios institucijas apie šiuos faktus, o valstybės narės valdžios institucijos užtikrina tinkamus vėlesnius veiksmus pagal nacionalinę, ES ir tarptautinę teisę, neatsižvelgdamos į atitinkamo asmens pilietybę
  - arba veikia pagal savo nacionalinę teisę. Tačiau šiuo atveju atitinkamam asmeniui privalo būti suteikta galimybė kreiptis į valstybių narių teismus

ir pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis, kuriomis būtų užtikrinta tinkama teisinė apsauga srityse, kurias reglamentuoja Sąjungos teisė, kad būtų užtikrinta teisinė apsauga, kuria asmenys gali naudotis pagal Sąjungos teisės normas, ir besąlygiškas tų normų laikymasis.

- (c) *Į ES teritoriją atvykstantys asmenys, kurie naudojami laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos teisę.* Trečiosios šalies sienos apsaugos pareigūnai nekliudo patekti į ES teritoriją asmenims, kurie naudojami laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos teisę. Jeigu yra priežasčių, pateisinančių draudimą išvykti iš atitinkamos trečiosios šalies, trečiosios šalies sienos apsaugos pareigūnai informuoja valstybės narės valdžios institucijas apie šias priežastis, o valstybės narės valdžios institucijos užtikrina tinkamus vėlesnius veiksmus pagal nacionalinės, ES ir tarptautinės teisės aktus.

1.1.4.3. *Bendri sienos perėjimo punktai trečiosios šalies teritorijoje.* Į dvišalius susitarimus, kuriais trečiosios šalies teritorijoje steigiami bendri sienos perėjimo punktai, įtraukiamas leidimas valstybės narės sienos apsaugos pareigūnams vykdyti savo užduotis trečiojoje šalyje, laikantis Šengeno sienų kodekso ir šių principų:

- (a) *Tarptautinė apsauga.* Trečiosios šalies piliečiui, kuris po trečiosios šalies sienos apsaugos pareigūnų atliktos išvykimo kontrolės prašo valstybės narės sienos apsaugos pareigūnų, esančių trečiojoje šalyje, tarptautinės apsaugos, leidžiama patekti į atitinkamos valstybės narės teritoriją, kad būtų galima pradėti atitinkamas procedūras. Trečiosios šalies valdžios institucijos sutinka su atitinkamo asmens perkėlimu į valstybės narės teritoriją.
- (b) *Asmens suėmimas arba turto areštas.* Jeigu valstybės narės sienos apsaugos pareigūnams tampa žinomi faktai, pateisinantys asmens suėmimą, apsaugos asmeniui skyrimą arba turto areštą, jie veikia laikydamiesi savo nacionalinių ir taikytinų Sąjungos teisės aktų. Trečiosios šalies valdžios institucijos turi sutikti su atitinkamo asmens arba objekto perkėlimu į valstybės narės teritoriją.
- (c) *Trečiosios šalies piliečiai, atvykstantys į savo pilietybės valstybę.* Valstybės narės sienos apsaugos pareigūnai nekliudo atitinkamos trečiosios šalies piliečiams patekti į savo pilietybės šalį. Jeigu yra priežasčių, pateisinančių draudimą išvykti iš valstybės narės pagal valstybės narės teisę, valstybės narės sienos apsaugos pareigūnai informuoja trečiosios šalies valdžios institucijas apie šias priežastis, o trečiosios šalies valdžios institucijos užtikrina tinkamus vėlesnius veiksmus pagal nacionalinės ir tarptautinės teisės aktus.

1.1.4.4. Prieš sudarydama ar iš dalies keisdama bet kokį dvišalį susitarimą dėl bendrų sienos perėjimo punktų su kaimynine trečiaja šalimi, atitinkama valstybė narė konsultuojasi su Komisija dėl susitarimo suderinamumo su šiuo reglamentu.

Jei Komisija mano, kad susitarimas yra nesuderinamas su šiuo reglamentu, ji apie tai praneša atitinkamai valstybei narei. Valstybė narė imasi visų tinkamų priemonių, kad susitarimas per priimtina laikotarpį būtų pakeistas taip, kad nustatyti neatitikimai būtų pašalinti.“

- b) 1.2.1. ir 1.2.2. punktai pakeičiami taip:

„1.2.1. Tikrinami traukinių keleiviai ir geležinkelio darbuotojai išorės sienas kertančiuose traukiniuose, įskaitant prekinis ar tuščius traukinis. Valstybės narės gali sudaryti dvišalius susitarimus dėl tokių patikrinimų atlikimo būdų pagal 1.1.4. punkte nustatytus principus. Tokie patikrinimai gali vykti vienu iš šių būdų:

- pirmoje atvykimo arba paskutinėje išvykimo stotyje valstybės narės teritorijoje,
- traukinyje tranzito metu tarp paskutinės išvykimo stoties trečiojoje šalyje ir pirmos atvykimo stoties valstybės narės teritorijoje arba atvirkščiai,
- paskutinėje išvykimo arba pirmoje atvykimo stotyje trečiosios šalies teritorijoje.

1.2.2. Be to, siekiant palengvinti greitųjų keleivinių traukinių eismo srautus, valstybės narės, per kurias driekiasi tokių traukinių iš trečiųjų šalių maršrutas, taip pat gali nuspręsti bendru sutarimu su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, pagal 1.1.4. punkte nustatytus principus, vykdyti asmenų patikrinimus traukiniuose iš trečiųjų šalių vienu iš šių būdų:

- trečiosios šalies stotyse, kur asmenys įlipa į traukinį,
- valstybių narių teritorijose esančiuose stotyse, kur asmenys išlipa,

traukinyje, važiuojančiame tranzitu tarp trečiosios šalies teritorijoje esančių stočių ir valstybių narių teritorijose esančių stočių, su sąlyga, kad asmenys lieka traukinyje.“

(4) VI priedo 3 punktas iš dalies pakeičiamas taip:

(a) 3.1.1. punkto antras sakiny s pakeičiamas taip:

„Valstybės narės gali sudaryti dvišalius susitarimus, pagal kuriuos patikrinimus taip pat galima atlikti trečiosios šalies teritorijoje laivui plaukiant arba laivui atvykus arba išvykus pagal principus, nustatytus 1.1.4. punkte.

(b) 3.1.2., 3.1.3., 3.1.4. ir 3.1.5. punktai pakeičiami taip:

„3.1.2. Kapitonas arba kitas asmuo, kurį tinkamai įgaliojo laivo valdytojas, (abiem atvejais toliau – kapitonas) sudaro įgulos ir visų kitų keleivių sąrašą, į kurį įtraukia informaciją, kurios reikalaujama Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) konvencijos dėl tarptautinės jūrų laivybos sąlygų palengvinimo (FAL) 5 formoje (įgulos sąrašas) ir 6 formoje (keleivių sąrašas), ir, jei taikoma, vizų arba leidimų gyventi numerius ne vėliau kaip

- dvidešimt keturias valandas prieš atvykimą į uostą, arba
- jeigu reisas trunka trumpiau nei dvidešimt keturias valandas, ne vėliau kaip prieš pat laivui išplaukiant iš ankstesniojo uosto, arba
- jei paskirties uostas nežinomas arba pasikeičia reiso metu – iškart, kai gaunama informacija.

Kapitonas pateikia sąrašą (-us) tos valstybės narės paskirtai atitinkamai kompetentingai institucijai (sienos apsaugos pareigūnams, uosto administracijai arba kitai institucijai, kuri nedelsdama perduoda jį (-uos) sienos apsaugos pareigūnams.

3.1.3. Kapitonui įteikiamas gavimo patvirtinimas, kuris paprašytas jį pateikia laivui stovint uoste.

3.1.4. Laivo kapitonas nedelsdamas praneša kompetentingoms institucijoms apie bet kokius įgulos sudėties ir keleivių skaičiaus pasikeitimus.

Be to, kapitonas kompetentingoms institucijoms skubiai per 3.1.2. punkte nurodytą laikotarpį praneša apie bilieto neturinčių keleivių buvimą laive. Tačiau atsakomybė už bilieto neturinčius keleivius tenka kapitonui.

Nukrypstant nuo 4 ir 7 straipsnių, sistemiškai liekančių laive asmenų patikrinimai kertant sieną nevykdomi. Vis dėlto sienos apsaugos pareigūnai fiziškai tikrina laivą ir asmeniškai tikrina laive liekančius asmenis atsižvelgdami į pavojų, susijusių su vidaus saugumu ir neteisėta imigracija, įvertinimą.

3.1.5. Kapitonas tinkamu laiku ir pagal atitinkamame uoste galiojančias taisykles kompetentingai institucijai praneša apie laivo išvykimą.“

(c) 3.2.1. punktas pakeičiamas taip:

„3.2.1. Kruizinio laivo kapitonas per 3.1.2. punkte nustatytą laikotarpį atitinkamai kompetentingai institucijai siunčia kruizo maršrutą ir programą.“

(d) 3.2.2. punkto antra pastraipa pakeičiama taip:

„Vis dėlto, atsižvelgiant į pavojų, susijusių su vidaus saugumu ir neteisėta imigracija, įvertinimą, tokių laivų įgula ir keleiviai tikrinami.“

(e) 3.2.3. punkto a ir b papunkčių nuoroda „3.2.4. punkte“ pakeičiama nuoroda „3.1.2. punkte“;

(f) 3.2.3. punkto e papunkčio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Vis dėlto, atsižvelgiant į pavojų, susijusių su vidaus saugumu ir neteisėta imigracija, įvertinimą, tokių laivų įgula ir keleiviai tikrinami.“

(g) 3.2.4. punktas išbraukiamas;

(h) 3.2.9. punkto antroji pastraipa išbraukiamas;

(i) 3.2.10. punktas papildomas i) papunkčiu:

„i) 3.1.2. punktas (pareiga pateikti keleivių ir įgulos sąrašus) netaikomas. Jeigu laive esančių asmenų sąrašas turi būti parengtas pagal Tarybos direktyvą 98/41/EB*, kapitonas šio sąrašo kopiją siunčia atvykimo uosto, esančio valstybių narių teritorijoje, kompetentingai institucijai ne vėliau kaip trisdešimt minučių po laivo išvykimo iš trečiosios šalies uosto.

---

* OL L 188, 1998 7 2, p. 35.“

(j) įrašomas 3.2.11. punktas:

„3.2.11. Jeigu į keltą, vykstantį iš trečiosios šalies ir sustojantį valstybių narių teritorijoje daugiau nei vieną kartą, keleiviai išlaipina tik likusiai kelionės daliai šioje teritorijoje, keleivių patikrinimas, jiems išvykstant, turi vykti išvykimo uoste, o patikrinimas jiems atvykstant – atvykimo uoste.

Keleiviai, kurie šių tarpinių sustojimų metu jau yra kelte ir nėra įlipę į jį valstybių narių teritorijoje, tikrinami atvykimo uoste.“

(5) VII priedo 3 dalis iš dalies keičiama taip:

(a) 3.1. ir 3.2. punktai pakeičiami taip:

„Nukrypstant nuo 4 ir 7 straipsnių, valstybės narės gali leisti jūrininkams, turintiems jūrininkų asmens pažymėjimus, išduotus pagal Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvenciją dėl jūreivių nacionalinių asmens pažymėjimų Nr. 108 (1958) ir Konvenciją dėl jūrininkų nacionalinių asmens pažymėjimų Nr. 185 (2003), 1965 m. balandžio 9 d. Londono konvenciją ir atitinkamą nacionalinę teisę, atvykti į valstybių narių teritoriją ir išvykti iš jos išlipant į krantą, kad būtų uosto, į kurį atplaukia jų laivai, arba gretimų savivaldybių teritorijoje neprisistatydami sienos perėjimo punkte, jeigu jie įtraukti į laivo, kuriame dirba, įgulos sąrašą, kuris buvo iš anksto pateiktas patikrinti kompetentingoms institucijoms.

Tačiau atsižvelgiant į pavojų, susijusių su vidaus saugumu ir neteisėta imigracija, įvertinimą, prieš jūrininkams išlipant į krantą juos pagal 7 straipsnį tikrina sienos apsaugos pareigūnai.“

(6) VII priedo 6 punktas papildomas 6.4 ir 6.5 punktais:

„6.4. Valstybės narės paskiria nacionalinius kontaktinius centrus, teikiančius konsultacijas nepilnamečių klausimais, ir praneša apie juos Komisijai. Komisija šių nacionalinių kontaktinių centrų sąrašą pateikia valstybėms narėms.

6.5. Jeigu yra abejonių dėl 6.1., 6.2. ir 6.3. punktuose įvardytų aplinkybių, sienos apsaugos pareigūnai naudojami nacionalinių kontaktinių centrų, teikiančių konsultacijas nepilnamečių klausimais, sąrašą.“

(7) VII priedas papildomas 7 ir 8 punktais:

„7. Gelbėjimo tarnybos, policija ir ugniagesių komandos

Gelbėjimo tarnybų, policijos ir ugniagesių komandų, veikiančių esant nepaprastajai padėčiai, atvykimo ir išvykimo tvarka nustatoma nacionalinės teisės aktais ir, kai taikoma, dvišaliais susitarimais. Šia tvarka gali būti nustatyta nuostatų, kuriomis leidžiama nukrypti nuo 4, 5 ir 7 straipsnių.

8. Jūroje esančiuose įrenginiuose dirbantys darbuotojai

Nukrypstant nuo 4 ir 7 straipsnių, jūroje dirbantys darbuotojai (dirbantys naftos gręžinių platformose arba jūroje įrengtų vėjo turbinų įrenginiuose), reguliariai grįžtantys jūra arba oru į valstybių narių teritoriją nepabuvę trečiosios šalies teritorijoje, sistemiškai netikrinami.

Vis dėlto, nustatant, kaip dažnai reikia tikrinti, atsižvelgiama į nelegalios imigracijos pavojų vertinimą, ypač tais atvejais, kai prie pat jūroje esančios darbo vietos eina trečiosios šalies kranto linija.“

- (8) VIII priedo standartinėje formoje žodžių junginys „atvykimo spaudo“ pakeičiamas junginiu „atvykimo arba išvykimo spaudo“, o žodis „atvyko“ pakeičiamas žodžių junginiu „atvyko arba išvyko“.